

50-åringar i Göteborg - 1913 års män och deras söner samt 1923 och 1943 års män, undersökning 1993

SND-ID: snd0010-15.

Ingår i samling hos SND: [Swedish Cohort Consortium \(Cohorts.se\)](https://cohorts.se)

Avpublicerad

Den här versionen är avpublicerad och data är inte längre tillgängliga via SND:s forskningsdatakatalog. Observera att det kan finnas en senare version för datasetet tillgängligt.

Avpublicerad med anledning av uppdatering av SND:s metadataprofil. Metadata ingår nu i <https://snd.se/sv/catalogue/dataset/snd0010-1>. Ingen DOI har genererats av SND för datasetet.

Skapare/primärforskare

Annika Rosengren - Göteborgs universitet, Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Per-Olof Hansson - Göteborgs universitet, Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Gösta Tibblin

Lars Wilhelmsen - Göteborgs universitet, Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Henry Eriksson - Göteborgs universitet, Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Kurt Svärdsudd - Uppsala universitet, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap

Catarina Welin - Göteborgs universitet, Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Lennart Welin - Göteborgs universitet, Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Forskningshuvudman

[Göteborgs universitet](https://goteborgsuniversitet.se) - Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Beskrivning

Den epidemiologiska studien "1913 års män" påbörjades 1963. En tredjedel av alla manliga femtioåriga göteborgare kallades till en hälsoundersökning med fokus på hjärt-kärlhälsa. 973 män bjöds in, av dessa deltog 855 i studien (88%). Männen födda 1913 har undersökts när de var 50, 54, 60, 67, 75 och 80 år. Kliniska undersökningar har genomförts varje gång och vid varje undersökning har också ett antal enkäter ingått. Ett flertal variabler har undersökts genom åren, som BMI, rökvanor, kolesterol, motionsvanor, blodtryck etc. Vart tionde år har sedan studien fyllts på med nya femtioåringar, och sedan 2003 ingår även kvinnor i studien.

I 1973 var 10% av alla män födda i 1923 inbjudna, varav 77% deltog (226 deltagare). I 1983 och 1993 blev ett slumpmässigt urval på hälften av alla män i Göteborg födda 1933 och 1943 inbjudna, 776 (76%) respektive 798 (55%) deltog. I 2003 var ett slumpmässigt urval på en tredjedel av alla kvinnor (n = 994) och män (n = 993) i Göteborg födda 1953 inbjudna. Deltagarfrekvensen var 60% bland männen och 67% bland kvinnorna.

Av de 855 män som ingick i studien från början överlevde 111 (13%) till 90 års ålder.

1913 års män och deras efterföljare, män födda 1923, 1933, 1943 och 1953 är ett exempel på våra traditionella göteborgsstudier. Dessa studier ger möjligheter att utforska hur levnadsbetingelserna har ändrats över fyra decennier och vilka hälsoeffekter dessa förändringar har haft. Från starten på 60-talet har dessa data gett möjligheter att undersöka trender, såväl som i tvärsnitt som

longitudinellt. Studierna har resulterat i över 400 vetenskapliga artiklar och 12 avhandlingar.

Syfte:

Att undersöka koronara riskfaktorer och utveckling av kranskärlssjukdom i en grupp svenska urbana män i samma ålder: 50 år. Till undersökningen 2003 inviterades även 50-åriga kvinnor.

1943 års män: 798 deltagare, svarsfrekvens 55%. 1913 års mäns söner: 263 deltagare, svarsfrekvens 56%.

Data innefattar personuppgifter

Nej

Språk

[Svenska](#)

Analysenhet

[Individ](#)

Tidsdimension

[Longitudinell: Kohort/Händelsebaserad](#)

Urvalsmetod

[Sannolikhetsurval: systematiskt slumpmässigt urval](#)

Systematiskt representativt urval baserat på födelsedatum, 1963 var alla män födda år 1913 på datum delbart med tre inbjudna.

Tidsperiod(er) som undersökts

1963 - 2004

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2003-08 - 2004-12
- Datakälla: Register/handlingar/förteckningar: Medicinska/kliniska, Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Register/handlingar/förteckningar

Datainsamling 2

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2003-08 - 2004-12
- Datakälla: Register/handlingar/förteckningar: Medicinska/kliniska, Befolkningsgrupp, Biologiska prover, Register/handlingar/förteckningar

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Sverige](#)

Geografisk beskrivning: Göteborg

Lägsta geografiska enhet

Kommun

Ansvarig institution/enhet

Avdelningen för akut och kardiovaskulär medicin

Forskningsområde

[Medicin och hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Klinisk medicin](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Kardiologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Hälsokontroll](#), [Blodtryck](#), [Kroppssammansättning](#), [Andnöd](#), [Hörsel](#), [Livsstil](#), [Elektrokardiografi](#), [Hjärtsvikt](#), [Longitudinella studier](#), [Prospektiva studier](#), [Träning](#), [Populationsövervakning](#), [Socioekonomiska faktorer](#), [Blodbrist](#), [Kroppsmasseindex](#), [Ämnesomsättning](#), [Riskfaktorer](#), [Medelålders personer](#), [Övervikt](#), [Dödlighet](#), [Hjärtinfarkt](#), [Tumörer](#), [Stroke](#), [Kost](#), [Alkoholkonsumtion](#), [Ateroskleros](#), [Blodkoagulering](#), [Blodsocker](#), [Bronkit](#), [kronisk](#), [Diabetes](#), [Dödsorsaker](#), [Epidemiologi](#), [Fetma](#), [Fetter](#), [Folkhälsa](#), [Genetik](#), [Kardiovaskulära sjukdomar](#), [Hälsa](#), [Högt blodtryck](#), [Insulin](#), [Kaffe](#), [Kolesterol](#), [Kranskärslssjukdom](#), [Kroppslängd](#), [Kroppsvikt](#), [Kärlkramp](#), [Lipoproteiner](#), [Lungemboli](#), [Lungsjukdomar](#), [Psykisk hälsa](#), [Rökning](#), [Sjukdom](#), [Sjukvårdsförsäkring](#), [Sjuklighet](#), [Leverans av hälso- och sjukvård](#), [Spirometri](#), [Psykologisk stress](#), [Sömn- och vakenhetsstörningar](#), [Triglycerider](#), [Ärftlighet](#), [Ögonbotten](#), [Swedish cohort consortium \(scc\)](#), [Cohorts.se](#)

Publikationer

Rosengren A, Dotevall A, Eriksson H, Wilhelmsen L. Optimal risk factors in the population: prognosis, prevalence, and secular trends; data from Goteborg population studies. Eur Heart J 2001;22:136-44.

Rosengren A, Wilhelmsen L, Orth-Gomer K. Coronary disease in relation to social support and social class in Swedish men. A 15 year follow-up in the study of men born in 1933. Eur Heart J 2004;25:56-63.

Wilhelmsen L, Wedel H, Tibblin G. Multivariate analysis of risk factors for coronary heart disease. Circulation 1973;48:950-958.

Welin L, Wilhelmsen L, Svärdsudd K, Larsson B, Tibblin G. Increasing Mortality from Coronary Heart Disease among Males in Sweden. Cardiology 1985;72:75-80.

Rosengren A, Orth-Gomér K, Wedel H, Wilhelmsen L. Stressful life events, social support, and mortality in men born in 1933. Br Med J 1993;307:1102-05.

Svärdsudd K. High Blood Pressure. A longitudinal population study of men born in 1913 with special reference to development and consequences for health. Thesis. Göteborg, Sweden, 1978.

Caidahl, Kenneth. Relation between cardiac dyspnea and left ventricular function : a non-invasive study of 67-year-old men. Thesis, University of Gothenburg, 1987.

Larsson B, Bengtsson C, Björntorp P, Lapidus L, Sjöström L, Svärdsudd K, Tibblin G, Wedel H, Welin L, Wilhelmsen L. Is abdominal body fat distribution a major explanation for the sex difference in the incidence of myocardial infarction? The study of men born in 1913 and the study of women, Göteborg, Sweden. *Am J Epidemiol.* 1992 Feb 1;135(3):266-73.

Rosengren A, Eriksson H, Larsson B, Svärdsudd K, Tibblin G, Welin L, Wilhelmsen L. Secular changes in cardiovascular risk factors over 30 years in Swedish men aged 50: the study of men born in 1913, 1923, 1933 and 1943. *J Intern Med.* 2000 Jan;247(1):111-8.

Wilhelmsen L, Svärdsudd K, Eriksson H, Rosengren A, Hansson PO, Welin C, Odén A, Welin L. Factors associated with reaching 90 years of age: a study of men born in 1913 in Gothenburg, Sweden. *J Intern Med.* 2011 Apr;269(4):441-51.

Rosengren A, Eriksson H, Hansson PO, Svärdsudd K, Wilhelmsen L, Johansson S, Welin C, Welin L. Obesity and trends in cardiovascular risk factors over 40 years in Swedish men aged 50. *J Intern Med.* 2009 Sep;266(3):268-76. Epub 2009 Apr 7.

Wilhelmsen L, Welin L, Svärdsudd K, Wedel H, Eriksson H, Hansson PO, Rosengren A. Secular changes in cardiovascular risk factors and attack rate of myocardial infarction among men aged 50 in Gothenburg, Sweden. Accurate prediction using risk models. *J Intern Med.* 2008 Jun;263(6):636-43. Epub 2008 Feb 20.

Hjortzberg-Nordlund, Hans. Abuse of alcohol in middle-aged men in Göteborg : a social-psychiatric investigation. Thesis, University of Gothenburg, 1968.

Welin, Lennart. Family study on ischaemic heart disease and its risk factors: the study of men born in 1913 and 1923. Thesis, University of Gothenburg, 1978.

Svärdsudd, Kurt. High blood pressure : a longitudinal population study of men born in 1913, with special reference to development and consequences for health. Thesis, University of Gothenburg, 1978.

Larsson, Bo. Obesity: a population study of men, with special reference to development and consequences for the health. Thesis, University of Gothenburg, 1978.

Silverbåge Carlsson, Gudrun. Epidemiology of injuries with special regard to head injuries : a study of three male populations. Thesis, University of Gothenburg, 1986.

Eriksson, Henry. Heart failure : an epidemiological study of prevalence, incidence, risk factors and consequences in samples from the general population. Thesis, University of Gothenburg, 1987.

Ohlson, Lars-Olof. Diabetes mellitus in the Study of men born in 1913 and 1923. Thesis, University of Gothenburg, 1987.

Rudin, Rolf. Middle ear disease : a clinical and epidemiological study of otitis media and related factors in samples from the general population. Thesis, University of Gothenburg, 1987.

Hansson, Per-Olof. Venous thromboembolism. Epidemiological and clinical aspects of deep vein thrombosis and pulmonary embolism. Thesis, University of Gothenburg, 1999.

Welin L, Larsson B, Svärdsudd K, Wilhelmsen L, Tibblin G. Why is the incidence of ischaemic heart disease in Sweden increasing?: study of men born in 1913 and 1923. *Lancet.* 1983 May 14;1(8333):1087-9.

Hansson PO, Eriksson H, Welin L, Svärdsudd K, Wilhelmsen L. Smoking and abdominal obesity: risk factors for venous thromboembolism among middle-aged men: "the study of men born in 1913". Arch Intern Med. 1999 Sep 13;159(16):1886-90.

[Swepub](#) | [Lärosätets databas](#)

Johansson S, Wilhelmsen L, Welin C, Eriksson H, Welin L, Rosengren A. Obesity, smoking and secular trends in cardiovascular risk factors in middle-aged women: data from population studies in Göteborg from 1980 to 2003. J Intern Med. 2010 Dec;268(6):594-603

Blomstrand A, Björkelund C, Ariai N, Lissner L, Bengtsson C. Effects of leisure-time physical activity on well-being among women: a 32-year perspective. Scand J Public Health 2009;37:706-12.

Schult A, Eriksson H, Wallerstedt S, Kaczynski J. Overweight and hypertriglyceridemia are risk factors for liver cirrhosis in middle-aged Swedish men. Scand J Gastroenterol. 2011 Jun 46; (6):738-44.

Wilhelmsen L, Tibblin G. Tobacco smoking in fifty-year-old men. I. Respiratory symptoms and ventilatory function tests. Scand J Respir Dis 1966;47(2):121-30

Tibblin G, Bergentz SE, Bjure J, Wilhelmsen L. Hematocrit, plasma protein, plasma volume, and viscosity in early hypertensive disease. Am Heart J 1966;72:165-76.

Tibblin G. High blood pressure in men aged 50. A population study of men born in 1913. Acta Med Scand Suppl 1967;470:1-84.

Tibblin G, Vikgren P. Urine osmolality in a population study of hypertension. Bull World Health Organ 1964;31:345-8.

Tibblin G, Aurell E, Hjortzberg-Nordlund H, Paulin S, Risholm L, Sanne H, Wilhelmsen L, Werkoe L. A general health-examination of a random sample of 50-year-old men in Goeteborg. Acta Med Scand 1965;177:739-49.

Tibblin G. A population study of 50-year-old men. An analysis of the non-participation group. Acta Med Scand 1965;178:453-9.

Aurell E, Tibblin G. Hypertensive eye-ground changes in a Swedish population of middle-aged men. Acta Ophthalmol (Copenh) 1965;43:355-61.

Nilsson LA, Ryttinger L, Tibblin G. Distribution of the ABO, MN, Rh, Duffy and Kell blood groups in a random sample of Swedish men aged fifty. Acta Pathol Microbiol Scand 1966;68(1):117-22.

Tibblin G. [Ulcers. 3. The frequency of ulcers among 50-year-old men]. Lakartidningen 1966;63(50):4825-6.

Aurell E, Hjortzberg-Nordlund H, Tibblin G. [Obesity in 50-year old men: somatic aspects]. Lakartidningen 1966;63(6):520-5.

Tibblin G. [Patient material and population studies. Problems of methodology]. Lakartidningen 1966;63:2267-71.

Hallberg L, Tibblin G. [Obesity and overweight: presentation of 2 population studies]. Lakartidningen 1966;63:516-9.

Kontakter för frågor om data

Per-Olof Hansson

per-olof.hansson@vgregion.se

Annika Rosengren

annika.rosengren@hjl.gu.se

Denna resurs har följande relationer

Ersätts av <https://snd.se/en/catalogue/dataset/snd0010-1>

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[50-åringar i Göteborg - 1933 års män, undersökning 1983](#)

[50-åringar i Göteborg](#)

[Primärpreventiva studien](#)

[50-åringar i Göteborg - 1923 års män](#)

[50-åringar i Göteborg - 1933 års män](#)

[50-åringar i Göteborg - 1913 års mäns söner](#)

[50-åringar i Göteborg - 1943 års män](#)

[50-åringar i Göteborg - 1953 års män](#)

[50-åringar i Göteborg - 1933 års män, undersökning 1991](#)

[BEDA-undersökningen](#)

[BEDA-undersökningen 1997](#)

[MONICA-studien i Göteborg](#)

[MONICA-studien i Göteborg 1990](#)

[MONICA-studien i Göteborg 1995](#)

[50-åringar i Göteborg - 1953 års kvinnor](#)

[50-åringar i Göteborg - 1913 års män, undersökning 1963](#)

[50-åringar i Göteborg - 1913 års män, undersökning 1967](#)

[50-åringar i Göteborg - 1913 års män och deras söner samt 1923 års män, undersökning 1973](#)

[50-åringar i Göteborg - 1913 och 1923 års män, undersökning 1988](#)

[50-åringar i Göteborg - 1943 års män och 1953 års män och kvinnor, undersökning 2004](#)

[50-åringar i Göteborg - 1913 och 1923 års män, undersökning 1980](#)

[Primärpreventiva studien 1974-1977](#)

[Primärpreventiva studien 1980-1983](#)

Ingår i samling hos SND

[Swedish Cohort Consortium \(Cohorts.se\)](http://Cohorts.se)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citation \(CSL\)](#)